

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt — kr.

Egyes szám 4 kr

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr
 Nyilttéri közlemények mindegyikét 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Nemzeti jövőnk érdekében.

A tanintézetek csarnokai ismét megnyitottak. Örömmel látjuk a tanuló gyermekeket és ifjakat nagy számban iskoláinkba seregleni s bár a népnevelés és közoktatás terén sok javítani, sőt teremteni való van, ámde jól esik észlelnünk, hogy e tekintetben sok hazai várost megelőztünk, sőt maga a főváros előtt sincs okunk röstelkedni. Gyermekeink oktatása avatott kezekre van bízva, de mindamellett nem találjuk fölöslegesnek az iskolaév elején bizonyos irányban az illető tanférfiakhoz néhány szót intézni, nem is annyira specialiter hozzájuk, mint inkább általános, országos szempontból.

Nem hangsúlyozható eléggé, hogy az iskola feladata az oktatás mellett a nevelés is. A nevelés a legalsóbb iskolákban persze más, mint a felsőbb tanintézetekben. A népiskolákban a tanító nevelése nem pótolhatja, hanem csak kiegészítheti a szülői nevelést, de viszont a nevelésnek bizonyos módzatai az oktatás felsőbb fokain sem nélkülözhetők.

Hogy mire kell irányulni a nevelésnek és miként változnak ennek módjai és eszközei az alsó-, felső- és középső oktatás körében, arról lehetetlen volna egy cikk szűk keretében futólagosan is beszélni. De a nevelésnek egy céljára különös súlyt kell helyezni a többiek mellett az oktatás minden fokán. A nevelésnek mindenképpel nemzeti és hazafiasnak kell lenni. — Emlékezhetünk, hogy nem régiben II.

Vilmos német császár a legerélyesebben hangsúlyozta a nemzeti nevelés szükségességét. Ki tagadhatná, hogy midőn a nagy német nemzet szükségét érzi annak, hogy az ifjuság nevelése teljesen nemzeti irányban történjék, mennyivel inkább rá vagyunk erre utalva mi magyarok, akik idegenül állunk az egész világ népei között és akiket még őseink vérén szerzett hazánkban is léptenyomon megrövidíteni akarnak nemzeti jogainkban.

Sajnálatos hibája volt az fajunknak a múltban is, hogy nem törekedett nemzetiségét megszilárdítani törvényes és jogos eszközökkel saját hazájában sem. Ezt a hibát mi is átörököltük és ami a múltban hiba volt, az ma már bűn! S bár nem lehet tagadni, hogy újabb időkben a magyar társadalomban örvendés mozgalmak indultak meg a magyar nemzetiség megszilárdítása érdekében, de mindez még kezdetnek is vajmi sovány s elégtelen.

Mi félünk urak lenni saját házunkban és engedjük, hogy idegenek rakoncátlanokodjanak s avatkozzanak házi dolgainkba. Félünk attól, hogy valamelyik külföldi zuglap összeszid bennünket, hogy az oláh diákok Ázsiába való visszakergetésünket indítványozzák, hogy a művelt külföldi barbároknak fogbennünket nevezni, midőn legszentebb nemzeti jogainkat és kötelességeinket akarjuk érvényesíteni. Ezen félelem miatt az igazi cél: fajunk megerősítését, nyelvünk terjedését, a magyar nemzeti állam fölépítését figyelmen kívül hagyjuk.

El lehet mondani, hogy a számottevő nemzetek között ma legkönyösebb a magyar önmaga iránt. Nézzük a nagy nemzetek példáját. Sorra vehetjük az angolt, a francziát, a németet és a többi, és mindenütt azt találjuk, hogy minden téren a legerősebb nemzeti érzület és törekvés uralkodik. De megszegyenitenek bennünket a kisebb számú nemzetek is, mint a román, szerb, bolgár, cseh és horvát, a kik nem félnek attól, hogy idegen nemzetek milyen kritikát gyakorolnak nemzeti törekvéseikkel szemben, hanem hangya-szorgalommal és makacs kitartással erősítik nemzetüket.

Kétségbe kellene esnünk, ha azt hinnők, hogy a fentebb vázolt szomorú állapotok Magyarországon javíthatlanok. Jóra fog fordulni a dolog, csak mielőbb és pedig az elején kell kezdeni a munkálkodást. A magyar faj megszilárdításának alapja és kezdete a nemzeti nevelés. Minden iskolában, legyen az alsó, közép vagy felső fokú, minden tárgy tanításánál találjon alkalmat az oktató arra, hogy az ifjuságot ne kozmopolitákká, hanem teljesen úgy gondolkozási módjukban, mint cselekvéseikben magyar polgárokká nevelje.

Nagyon is igaz, hogy Szedánt a német isko'amesterek nyerték meg és pedig azzal, hogy a legerősebb nemzeti érzületet csepegtették azok szívébe, akiknek fegyvere leigázta a világ leghatalmasabb államát és létrehozta a német nemzeti egységet. Minden oktatás és minden nevelés félszeg és hiányos, ha

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Protekczió.

Ön érzet, te ódon szabásu,
 Divat-hagyott kabát!
 Bolond, a ki rezes csatoddal
 Dörzsölteti nyakát.
 Kényelmes, könnyű, kurtá rokkban
 Járunk ma napság; óh mi jó!
 Pihenj csak pókhálós sarokban;
 Van új ruhánk: protekczió.
 Apáinknak duzzadt nyakára
 Illettél valaha:
 Hazánk azóta tengerlépő
 Czípőben halada.
 Bár megsovánkodott a telt nyak,
 S nyakunk' követte telt zsebünk:
 A haladás nagy versenyében
 Igy kevesb teherrel megyünk.
 A könnyű golya-testre jobban
 Illik az új gigerli rokk,
 Nehéz fejjekkel ifjainknak
 Benne mi könnyű szállniok.
 Ugorkafára így jutunk ma;
 S a korgó hasból válva hordó,

Mi a hátról hiányzik, ott függ
 A nyakban végre büszke ordó.

Az éh-has filozofiája
 Mi e sorokban felkiált!
 Nem: az eldobott bekecs még
 Erdemel egy elégiát.
 Hiszen magam is fűlesapok már
 Közétek — jövel égi sport! —
 Kik e hipp-hopp-czípőbe büszkén
 Rugjátok a gyepen a port.
 Ma írok egy dicső apának.
 Ki befolyásos nagy kalap!
 — Fiát a tudomány jászlánál
 Abrakoltam sok év alatt —
 Fiát már, görnyedt vállakon bár,
 A zsíros polczra feltolá . . .
 Csak engem bírj meg meg nagy Átlász!
 Könnyörgök, óh ne késs soká.

(Diószeg.)

T. J.

A Bandi története.

Írta: Lovász János.

A Debreczeni eredeti tárczája.

Sokan, de nagyon sokan elfelejtették már a szegény Jakó Bandi történetét!

Pedig hajh, hány leányszem rajta maradt, mikor délcegz, könnyű lépteivel elsétálgatott a virággal megrakott ablakok alatt, mennyi vágyó mosolygás fogadta még akkor, midőn a lelke tele volt fakadó reményekkel, nagyratörő gondolatokkal.

Ti leányok nagyon is önzők vagytok! A mát nem adjátok a holnapért, de nem cserélnétek el a tegnappal sem. Lássátok, a Bandi nem kívánt töletek annyi dédelgetést, mint hajdan körül zsongtatók, de higyjétek meg nekem, sokkal több szánalmat érdemelne, mint a mennyivel most illettetek.

Én csak a közönséges jó barát voltam, és mégis annyi idő múltán, hányszor elmerengtek azon a tavaszon, mely még alig bontotta ki virágait, alig szórta szét kedves illatát, elhervadt, semmi lett. Ezy örökös fájdalom húrja termelt meg a szívemben, mely megrezdül a legkisebb édes emlékre, megremeg a legcsekélyebb bús gondolatra.

Ti hozzátok fordulok, ti régi játszótársak, kik együtt nyrgalásztuk meg véle az erdő zöld gyepét, a gyümölcsös kanyargó utait!

Szegény Jakó Bandit hamar elválasztotta tőlünk a halál. Ott voltam tegnap is a nagy

nem nemzeti irányban történik! És épen ezért lehetetlen nem kívánnunk az új tanév kezdetén, hogy ezen vezéreszme hassa át az oktatókat és tanulókat egyaránt és kövessenek el a tanfelügyelők is mindent, vessék lathá minden erélyüket, hogy hazánk összes iskoláiban magyar honpolgárokat s ne a hazának ellenségeket neveljenek.

Magyar tisztviselő oláh fogságban. A szomszéd országoeskák tulkapasainak felháborító példájáról adnak hírt megint. A múlt napokban negyven magyarországi rabot fogtak el börtönőrökkel együtt a szerbek a dunai szigeteken, most meg oláh fogságba esett egy magyar megyei tisztviselő a magyar államvasutak predeáli határállomásán. Az eset a következő: A predeáli pályaudvar vendéglőjében ivás közben több oláh vasúti tiszt összeverekedett s egyikőjük, állítólag önvédelemből veszedelmes késszurást ejtett egyik társán. Ezt a jelenetet látta Neurihrer S. predeáli segéd-szolgabíró is. A plojesti bíróság megindította a vizsgálatot és beidézte tanúnak Neurihrer S. segéd-szolgabírót is, a ki azonban, mint magyar alattvaló, nem tett eleget az idegen bírósági idézésnek s azt kívánta, hogy magyar bíróság útján hallgassák ki. Pár nappal ezelőtt egy oláh tisztviselő jelent meg a predeáli pályaudvarban hat zsandárral. Nyílt perronon elfogatta Neurihrert és Plojestré kísértette át, hol a segéd-szolgabíró maig is fogva van. Az esetet fölterjesztették az igazságügyminiszterhez.

A bir. végrehajtókról.

(E.) Az igazságügyi reformok nagy sorában helyet látszik találni a bir. végrehajtók intézménye is, azért mondjuk, hogy csak látszik helyet találni, mert nem tudunk egyetlen reformnak azon módjával, melyet az igazságügyminiszterium részéről a véleményezés végett szétküldött díjszabályzat-tervezettel kezdeményezni jónak láttak.

Kezdetől fogva szerencsétlen egy intézmény volt ez; létesítették — a mint már neve is mutatja — a végrehajtási cselekmények foganatosítása céljából 1871-ben; kezdetben a kézbesítéseket is a bir. végrehajtókra bízva, mit később, igen helyesen elejtettek; a qualificatio, melytől az állás elnyerése függővé tétetett, a lehető legkevesebb volt, mit egyáltalában qualificatio neve alatt

követelni lehetett, fizetésre ez állás birtokosai nem tarthattak igényt, nyugdíjra sem; rangfokozatot nem nyertek; jövedelmök az 1871. 51 és 1875. IX. t.-cz.-ben megállapított eljárási, napi és fuvardij volt; és ez is úgy, hogy a bíróságok majd több eljárást vettek egynek, — majd egyet többnek, és így állapították meg a díjakat; az 1875. IX. törvényezikk 4-ik pontja e tekintetben minden magyarázatot egyformán eltűrt; fuvart a végrehajtató is állíthatott tetszése szerint, mely esetben a végrehajtó fuvardijra sem tarthatott igényt; e hivatali jogokkal szemben állott előny és igénybevehető kedvezmény gyanánt még a »bir. végrehajtó« címének viselhetési joga; továbbá annak beigazolása végett, hogy a bir. végrehajtó mégis csak hivatalnokszámba jó, használtatott fel a hivatalos eskü bevételén kívül a fegyelmi eljárás. A kezdetben is szűkre mért hatáskörön változtatott idővel annyiban, hogy elvonattak a bir. végrehajtóktól a esődleltározások, a hagyatéki leltárak felvétele, a kisebb polgári peres ügyekben hozott ítéletek végrehajtása, az ingatlanok árverése és e furesa építkezésre tető gyanánt jutott a végrehajtási eljárásról szóló 1871. LXI. cz. azon intézkedése, hogy »fontosabb ügyekben« a bir. végrehajtó egyáltalában mellőzhető, úgy, hogy azon birói cognitio esetén, mely minden nagyobb értékű ügyet fontosabbnak tart, a bir. végrehajtó meg kell elégedjék igen, de igen kevés kis értékű ügyekben való eljárással.

Mindenesetre alig indokolható azon eljárás, mely a végrehajtási cselekmények foganatosítása végett külön intézményt létesít, de ez intézmény keretét meghagyva, abból kiszedi a tartalmát: valóságos »lucus a non lucendo.« Ehez járult még azon sajátos körülmény, hogy a végrehajtási eljárás az 1881. 60 t. cz. által a haladottjogi és kereskedelmi viszonyoknak megfelelően átalakítván, a végrehajtási teendők egész sora tétetett a bir. végrehajtók köteleességévé, díjazásról azonban e törvény intézkedni megeléjkezett; az 1871. és 1875-ben hozott törvények pedig természetesen nem intézkedhettek az 1881-ben megállapított teendők díjazást illetőleg, a minek következménye az lett, hogy az amugy

is csekély munkakörrel és jövedelemmel bíró végrehajtó kényszerítettet egész sereg teendő, hivatali functió gyanánt ingyen végezni. E hiánynak még más következménye is lett; a végrehajtási cselekmények költségei váltakoztak a bíróságok szerint; az ország minden járás-bíróságánál más volt a végrehajtási eljárás ára, a mint a bíróság saját belátása és tetszése szerint az egyes végrehajtói cselekményekért állapított meg díjakat, vagy sem.

Ez állapot előbb-utóbb tarthatatlanná kellett hogy váljék; azzá vált pedig már régóta. Tarthatatlan a jogbiztonság szempontjából; mert a jogkereső közönségre az nem lehetett közönyös, hogy a végrehajtási cselekményeket, melyekben vajmi gyakran egész vagyon megmentéséről, biztosításáról van szó, csekély qualificatioval bíró, óvadékat nem tett, biztos jövedelem hiányában napról-napra tengődő egyének végzik; de tarthatatlan az állapot a bir. végrehajtókat illetőleg, kik sehogyan sem tudták a jogállam eszméjével, a jog és méltányosság követelményeivel megegyeztetni, hogy azon fontos és felelősségtelt teendőkkel szemben, melyeket hivatásuk rájuk ró, nekik ne lehessen egyébre joguk, mint ama kenyérmorzsákra, miket a birói méltányosság juttat nekik, ne lehessen egyébre kilátásuk, mint arra, hogy tisztesség, munkásságban eltöltött hosszú éves után egyszerűen elbocsáttassanak, mint munkaképtelenek és aggkorukban a munka gyümölcse legyen a koldusbot.

És hogy végrehajtóink helyesen fogták fel feladatukat, — megértették az élet követelményeit beigazolták azzal, hogy érdekközönyükben, az igen jól szerkesztett »Bir. végrehajtók közlönyében« kijelentették, hogy ők maguk is szükségét látják annak, hogy a bir. végrehajtóktól magasabb qualificatio, óvadék letétele kívántassék. De ezzel szemben biztosítassék számukra biztos jövedelem, nyugdíj, és az előmenetel lehetősége. Nekünk is az a véleményünk, hogy a hiányon csak gyökeres átalakítás segíthet: gyökeres átalakítás oly értelemben, hogy a bir. végrehajtók is rangsoroztassanak állami hivatalnokok gyanánt, legyen az 6 részükre is megadva a haladás előmenetel lehetősége, az legyen nekik is biztosítva a jövedelem, és akkor vagy munkaképtelenség esetére a nyugdíj. Akkor lesz mi buzdítsa őket a munkásságra,

tölgfa alatt, a hol megismerkedtem véle, s végig gondoltam az elmúlt időkön.

Olyan egyszerű, és mégis olyan megható a Jakó Bandi története.

Serdülő fiúk voltunk, pezsgő vérrel, fokegony lelekkel. Kezdvé a leghamisabb gyermekcsinyen, rajongó odaadással bámultuk a költészetet, a Muzsát, a színészek csodálatos világát.

Bandi a legtüzesebb vér volt. Szülei az életgondjaitól zaklatva, korán levették kezökét fiokról. A nagyanyjánál lakott, a ki a szerető szív tulságos jóságával halmozta el unokáját. Bandi szabadon élt, nem úgy mint mi, többi játszótársai. Ő követhette vágyait jó és rossz utakon egyaránt. Futhatott a Muzsa lidérczfénye után, s nem remegett belekapaszkodni a csábítás tarka foszlányába. Csak úgy tombolt örömeiben, ha csinos ötleteit papírra vethette s ragyogott a szeme, mikor egy-egy kalandja »szépen beütött.«

Igazi csodálatos vér pezsgött ereiben, az a vér, mely egyiket nagygyá teszi, a másikat sirba dönti.

Pályát kellett választani. Bandi örömtelt szívvel kiáltott fel:

— Színész leszek! Hadd látom azt a

csillogó világot, mit rejt magában? Ez az én elemem, ez az én valódi ideálom!

És a szegény fiu megkezdte a nyomorúság igazi iskoláját. Szülei nem segítették, nagyanyja sokkal szegényebb volt, mint sem kielégíthette volna a felmerülő szükségleteket s barátjai nagyon fiatalok ahhoz, hogy anyagi eszközökkel járuljanak a Bandi törekvésehez.

Ő azért kitarított, szívós lélekkel, szonjuhozó vágyakozással. A csillogó világ fénye már elvakította szemeit, betöltötte lelkét és vitte magával azon a rögs uton, mely annyi küzdelem árán oly csekély jutalmat ígér.

A komor napok egyikén jött aztán hozzá egy hatalmas lsten-asszony. A szerelem lopódzott elebb a szívébe, onnan a lelkébe... s onnan meghódította az egész ifjut.

Kibe holondulhatott volna másba, mint egy kardalos leányba? A kívül majdan együtt futhatják meg az életet. A leány szép, és veszedelmes volt. A hogy meghódította azt az ifjut, úgy ragadta magával. Minden gondolatját, minden érzelmét letudta lánczolni. Egészen magáénak mondhatta azt a gyorsan felhevülő szívet.

A szerelem napjai ismeretlen gyönyöröket tártak fel a szegény ifju előtt. Már most jät-

szotta az életben azt a szerepet, melyet ezelőtt csak a szinpadon óhajtott előadni; igazi érzelmekkel ölelte őt imádottját s csókolta szöke homlok-fürteit.

Ez volt az iskola, melyből anyagot gyűjtöhetett magának azokhoz a szerepekhez, a melyek Romeó és Juliával kezdődve, talán sohasem fognak befejezést nyerni.

Szegény gyermek! Mit tudta ő azt, hogy a szerelem lángja könnyen elhamvaszthatja az ifju szárnyakat? Mit tudta ő, hogy a test gyönyöre elhódítja magát a lelket is?

Később már sejtette, de hiába. Szöke imádottjával együtt élt. Faluról-falura kóboroltak, hol itt, hol ott ütve fel sátorfájukat. Megszokta már ezt a nyomorúságos életet. Ugy irt róluk, mint boldogságának netovábbjáról, pedig már ekkor a szerelem rabja volt testestül, lelkestül.

Egyszer aztán elhallgatott magáról. Egy hónap, majd három hó alatt sem jött levél tőle. Megtudtuk, hogy szegény fiu beteg. Valami kis erecske pattant meg a tüdője körül. Hol fektűt, hol a leány karjára támaszkodva sértálgatott az idegen város utcáin. Estéknint azonban erőltette magát, hogy kisebb szerepekben részt vehessen az előadásokon.

a kiképzésre; a mai viszonyok között ez teljesen hiányzik.

Mi nem tartjuk lehetségesnek, hogy egyszerű új díjszabállyal segítve legyen a létező és felsorolt hiányokon; nem pedig azért, mert egyfelől csekély a munkakör, díjat pedig csak munkáért lehet megállapítani, mert másfelől sok a felesleges végrehajtói állomás és mert a díjnak oly megállapítása, mely jövedelemben részesíti, hogy abból nem csak tisztességesen megélhessenek, hanem nyugdíj helyett is valamit megtakaríthassanak, mire pedig föltétlenül joguk van, szerfelett megdrágítaná a végrehajtási eljárást.

Ha azonban az irányadó, és cselekvésre hivatott körök ettől egyelőre irtóznak, vagy legalább állapítsák meg rendeletileg a bir. végrehajtók mellékdíjait úgy, hogy ezáltal az ellentét, mely a 20 év előtt törvényben megállapított — és így rendeletileg nem változtatható — alapdíjak és azóta lényegesen változott viszonyok között fennáll, némileg enyhíthessék. A kiinduló pont az ideiglenes szabályzásnál is az kell, hogy legyen, hogy a díj a végrehajtás tárgyát képező ügy értéke szerint változzék; e tekintetben sem mondható szerencsésnek a 26421—891. sz. a szétküldött miniszteri díjtervezet, mely igen tágra szabja az értékskálákat. A miniszteri tervezettel sem a jogkereső közönségen, sem a bir. végrehajtókön segítve nem lesz, hogy legalább az utóbbiak méltányos kívánságai némileg teljesedésbe menjenek, részünkről is azon díjtervezetet pártoljuk, melyet a bir. végrehajtók küldöttek szét veleményadás czéljából, és ha már csak e kettő között lehet választani, mi is ez utóbbit ajánljuk.

BELFÖLD.

Egyházkerületi közgyűlés. A dunántúli református egyházkerület közgyűlését, mely Pápán tartották, hétfőn nyitotta meg Tisza Kálmán főgondnok. Megnyitó beszédeben Tisza Kálmán a ref. egyház helyzetét a multhoz képest sokkal jobbnak jelzi, bár sajnálattal említi azon jelenségeket, melyek újabb időben a hitfelekezetek közti béket megzavarták s a szomorú mult felé visszaterelték. Hangsúlyozza az anyák neve esetét s kiemeli, hogy a ref. egyház az állammal soha összeütközésbe nem jött. Ajánlja, hogy a középoktatás terén az államtól ne féljen az egyház s ha kell, az államsegélyt vegyék igénybe. Beszédét e szókkal végezte: „Önkormányzatunkat, érdekeinket meg-

védjük, de nem a más felekezetek rovására, semmi olyat ne tagadjunk meg, mire a magyar államnak szüksége van.» — Megjegyzendő, hogy ez az egyházkerületi gyűlés az első, mely a zsinati munkálatokról nyilatkozott. Ennek tulajdonítható, hogy az egyházkerületi közgyűlés tagjai csaknem teljes számmal vettek részt a vitában, mely nagyobb arányokat öltött. Dénes Lajos és Szabó Kálmán gondnok fölesketése után tárgyalás alá vették a törvényjavaslatot a református egyház szervezetéről. A délutáni ülésben folytatták a tvjavaslat részletei tárgyalását, melynek befejeztével a ker. gyűlés a folyó ügyek elintézésére tért át.

E. M. K. E. Az Erdélyrészi magyar közművelődési egyesületnek gróf Bethlen Gábor elnöke alatt tartott igazgatósági ülésén mindenekelőtt a pénztárnoki jelentést olvasták fel. E szerint az ingatlanokon kívül az egyesület vagyona jelenleg 562.798 frt. Az Emke tehát az összes magyar közművelődési egyesületek közt a legnagyobb tőkével rendelkezik. Csupán az augusztus havi bevétel 17.712 frtot tett. A napokban lett bevégezve az Emke gyönyörű bérháza Kolozsvár legszebb részén, mely 140.000 forintba került, s a melyet a vasuti igazgatóság vett ki több évre.

Érettségi bizonyítványok osztályzattal a hazafiságból. Nagy felhabrodást keltett ez év július havában az az eset, hogy Lutter János, a budai II. ker. kath. állami gimnázium igazgatója, az idén érettséget tett ifjakat hazafiságukért mintegy pellengerre állította, mivel érettségi bizonyítványaikba megrovás alakjában beírta azt, hogy részt vettek a mult évi október hatodikán az aradi vértanúk emlékezetére mondott gyászmisén. A közigazgatási vita során Polonyi Géza ezt az ügyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter tudomására hozta, a ki rögtön elrendelte a vizsgálatot az igazgató ellen. Ez az ügy a napokban intézetett el a miniszteriumban, még pedig úgy, hogy a miniszter utasította az igazgatót, hogy mindazon ifjaknak, a kiknek a bizonyítványába beíratott ez inkriminált megjegyzés, ha kívánják, állítson ki új érettségi bizonyítványt. Az igazgató erről értesítette az érdekelt ifjakat. Eddigél azonban senkikem jelenkezett az ifjak közül, mert már valamennyien beíraták magokat a felsőbb tanintézetekbe azon érettségi bizonyítvány alapján, melyben osztályzat van a hazafiságból is.

A francia-barát horvátok. Sauvaire lovag, a fumei francia konzul, hétfőn meglátogatta a zágrábi kiállítást. Csakhamar felismerték, mire a kiállítás területén játszó tamburások a Marseillaise-t kezdték játszani. A közönség tapssal fogadta a francia nemzeti dalt s a zenészeket körülálló férfiak és nők azt kiabálták: „Éljen Franciaország! Élje-

nek a mi orosz testvéreink barátai! A konzul megemelte kalapját és természetesen a következő felkiáltással válaszolt: „Vive la Croatie! — Zivila Hrvatska! — Aztán megszorongatta az öt körülvevő urak és hölgyek kezeit és azt mondotta, hogy ez a szívélyes üdvözlés mélyen megalhatja őt. A konzul megjegyezte továbbá, hogy el van ragadtatva Zágrábtól és hozzátette: „Remek és szeretetreméltó nemzet vagytok, mely a művészet és tudomány mezején munkálkodikva, előre halad. Éljen Horvátország! — Mikor a konzul a kiállítást elhagyta, a tömeg „Vive la France! kiáltásokba tört ki.

A magyar fegyvergyár sikere. A magyar fegyvergyár igazgatósága a bécsi arzenálban a mult hó végén mutatta be az új próba fegyvereket. A lövés próbák teljesen kielégítőek voltak és semmi kétséget se szenved, hogy a magyar fegyvergyár által készített puszkák a honvédség részére való szállítása semmiféle akadályba sem fog ütközni. A magyar puszkák mindenben hasonlítanak a steyri fegyvergyár által előállítottakhoz, sőt a mi a külső kiállítást illeti, sokkal tetszetősebbek és csinosabbak.

A kuriai biráskodás. A kuriának képviselő választási ügyekben való biráskodásáról szóló törvényjavaslat, képviselői körök nézete szerint, már nem fog a jelen országgyűlés alatt törvényerőre emelkedni. Bizottságilag azonban letárgyalják.

KÜLFÖLD.

Angol foglalás a Dardanellák toroklatánál. A „Havas ügynökség” jelenti, hogy az orosz és francia követek táviratot kaptak metelini (Lesbos) konzulaitól, melyekben ezek jelentik, hogy vasárnap angol páncélos hajók megszállották a Metelin mellett fekvő Sigrí nevű kis török szigetet, csapatokat és ágyukat szállítottak a partra és a szigetet torpedókkal vettek körül. (Sigrí szigete az égei tengerben a gyönyörű leszboszi sziget egyik nyugoti öbleben van, a honnan egy pár óra alatt a Dardanellákba juthatni. A kis sziget, melylyel szemben egy török vár is van, szikla terület, mely azonban még van erősítve.)

Miért bukott meg a nagyvezér? Azt a sok kommentárt, melylyel a török nagyvezérnek, Kiamil basának bukását kísérték, a Hamb. Nachr., Bismarck lapja egy újjal toldja meg. Eszerint Kiamil bukását közvetlenül az okozta, hogy Mahmud Resad effendinek, a trónörökösnek, a szultan tudtan kívül nagy összeg pénzt szerzett.

Szent föld Rudolf trónörökös koporsója számára. Ferencz Ferdinánd főherczeg mint Bécsből tróják, kihallgatáson fogadta Beatrix-utczai palotájában Heilporn

De az orvos utoljára ezt is betiltotta és ajánlotta neki, hogy pár óra menjen valamerre üdülni.

Egy kora tavaszi napon ki lép be szobám ajtaján? Bandi, a színész-gyerek, a régi jó pajtás!

Két éve nem láttam már. Azóta kitermett, szép sugár növésű, halvány arcú ifju lett belőle, finom, udvarias modorral, komoly higgadtsággal. Csak a szemében maradt meg az a régi, gyermekes mosolygás.

Beszélggettünk az édes emlékek fel-fel ujló képeiről, azokról a ragyogó ideákról, melyeket akkor oly könnyen elérhetőnek gondoltunk s most messze, nagyon messze éreztük magunktól.

Bandi halkan, szép kiejtéssel beszélt. — Egyszer-egyszer megállott. Gyanus köhögés lepte meg. Homlokával az ablakfához borulva, hosszasan szivta fel a lélekzetet, s az imént még halvány arcát elborította a vér, mikor ismét kiegyenesedett.

— Mi bajod neked, Bandi? Te beteg vagy!

Csak a kezével, meg szemével intett, mintha azt akarta volna mondani:

— Hagyd el, sejttem én már ennek a végét!

Szerelméről nagyon keveset beszélt, de mindennap felsétáltunk a postára, hogy levelet adjon fel, vagy az érkezettet átvegye.

Egyszer aztán — másfél hét elmúltával — senkinek sem szólva, megszökött a nagyanyjától. Vissza ahoz a leányhoz, ki immár sorsának vezetője lett.

Pedig ekkor már igazán szüksége lett volna a gyógyulásra.

Nem sokáig tudta kitartani, a borongó ősz ismét visszahozta. Mivé lett szegény? — hogy elváltozott néhány hónap alatt!? Sovány arcából csak is a szemei vallottak életre, remegő kezével alig tudta megszoritani az enyémét. Már nem volt kedve sétálni, inkább szeretett az ágyban pihenni. Én sokszor mellette ültem s míg ő Isten tudja hová, merre gondolt? olvastam előtte vidám történeteket, bohókás meséket.

Nyugodt egykedvűséggel hallgatott és törölte le homlokáról a laz verte izzadságot. Egyszer-egyszer felsohajtott és azt mondta:

— Csak ettől a láztól szabadulhatnék, bizonyosan meggyógyulnék.

Ezelőtt felévvél már sejtette a halált, most

meg reménykedni kezdett az életben. Nem ézett fájdalmat, csak azt a sorvasztó meleget, melynek előbb-utóbb halál a vége.

Most már kitérta lelkét előttem és gyakran susogott arról a szöke leányról, kinek arcától, hangjától, sugár alakjától nem tudott menekülni még álmában sem.

Egy béketlen szót, egy szitkot ki nem ejtett ajakán; várt nap-nap után, hogy majd csak győz az ifjú erő.

Az orvos egy napon eltiltotta a látogatást. Halálos volt már a lehellete is. Azt mondtam neki, hogy egy pár napra el kell utaznom. Kért, hogy ne maradjak soká, siessek haza, mihelyt csak lehet. Mindent megígertem.

Ettől a naptól fogva aggódo arczczal mentem estenkint ablaka alá, meghallgatni: vajjon van-e odabenn még élet -

Elmult egy hét, el a másik, a harmadik folytonos lázban s szegény Jakó Bandi még mindig kinlódott az étellel. Már meg sem tudott mozdulni ágyában, úgy várta a halált.

Egy este behitt a nagyanyja.

Szegény fiu lehunyt szemekkel kinyulva feküdt ágyán. — Egyszerre suttogva beszélni kezdett:

— Nézzétek azt a fehér paripát!... Ott!...

urat, a Cook-féle világutazóügynökség jaffai megbízottját, Heilporn, a ki magyar születésű, harmincz év óta el Palesztinában és az Olaj-hegyen lévő Mária mennybemeneteléről elnevezett kápolnában, melynek kulcsa egy mohamed Ibn Haszan nevű törökre van bízva, nagy fáradsággal sikerült neki szent földet kiásni, melyet Rudolf trónörökös sírjának szánt. A szent föld egy kis dupla zacskóban van, mely magyar nemzeti színű szalaggal van átkötve. A főherceg személyesen vette át a kegyeletes ajándékot, megköszönte és megígérte, hogy maga fog gondoskodni arról, hogy a szent föld a neki szánt helyére jusson.

Bosnyák üdvözlét a csárhoz. A bosnyák emigránsok a csárhoz, nevenapja alkalmából, hódoló feliratot intéztek, melyben annak a reménynek adnak kifejezést, hogy Bosznia nem sokára fel fog szabadítani.

Katonai öngyilkosságok. Longuet francia katonaeorvos nagyon érdekes statisztikai kimutatást közölt az európai hadseregekben előforduló katonai öngyilkosságokról. A kimutatás szerint az osztrák-magyar hadseregben 149; a német hadseregben 67, az olasz hadseregben 24, az angol hadseregben 23, az orosz hadseregben 20, és a spanyol hadseregben végre 14 öngyilkosság esik minden 100.000 emberre. Az osztrák-magyar hadsereg tehát az összes európai hadseregek fölött áll — öngyilkosságok dolgában. Ez természetesen szintén annak a minden alkalommal égig magasztalt katonai szellemnek a következménye, mely a közös hadseregben uralkodik!

Ujdonságok.

Uj vasut.

(Püspök-Ladány—Nádudvar—Köszlyszeg—Elep—B.-Ujvárosi h. é. vasut.)

Figyelemmel kísérve azon fejlődést, melyet a vasut építés hazánkban a legutóbbi években felmutat, önkénytelenül felmerül azon kérdés, vajon azok tényleg szükségét pótolnak-e vagy csak a túlságosan felhalmazott tőkének menhelyül szolgálnak s általában a vasutakba fektetett milliók és milliók nem képzelnék-e holt tőkét? A ki ismeri a csak 10 év előtti közlekedési állapotokat, ismeri az alföld járhatatlan utait, az első kérdésre megadja magának az igenlő feleletet, ebből következik aztán, hogy a vasutakba helyezett óriási tőke feltétlenül gyümölcsözőleg van elhelyezve. Sehol a világon oly szükség vasutra nincs, mint nálunk, azon egyszerű okból, mert még ez ideig is elegendő közutaink nincsenek. Mert az alföldön a terepviszonyok olyanok, hogy az utakhoz szükséges

Ott! . . . Hogy nyargal . . . hogy viszi sötét lovagját a tátongó mélység felett! . . . Most erre tart . . . felém jön! . . . Fegyvert emel reám . . . Óh hogy merésztí égő szemeit! . . . Öleljetek körül, takarjátok el . . . Nem látjátok, hogy át akar lőni?! . . .

Mentse . . . tek meg . . . hiszen oly szép az élet! . . .

Fuldokló köhögés rázta meg a kinlódó testet, keble zihálva domborodott fel, kezeivel összevissza kapkodott a levegőbe . . . A másik percében már behorpadt mellel, leejtett karokkal, vért habzó ajakkal s kiégett szemekkel kezdte meg tulvilági örök álmát . . .

. . . Azóta hosszú évek multak el. A szegény Jákó Bandit elfelejtették mindazok, a kik régente olyan tüntetőleg szerették, azok a tüzes vérű leányok, a kik a mindennapi gyönyörökért készek meglopni szívet s lelket egyaránt.

De hát mit is törődjenek a tegnap bánatával?! Miért epedjenek a holnap titka után? Ma élünk, holnap már feledve lehetünk! Egy kis sirdomb, néhány szál fonnyadt virág rajta.

Aztán ezt is betakarja a feledés sűrű fátyola.

anyagok mint kő, kavics ott nem található, azt drága pénzen messze földről kell szállítani, ugy másrészt ezen utaknak az ilyen helyeken való fentartása rendkívül költséges, ugy annyira, hogy egy kilométer kőút építése majdnem annyiba kerül, mint egy kilométer vasúté. A törvényhozás felismerte a közlekedési eszközökben való hiányt, a vasutaknak számtalan előnyeit s specialiter reánk nézve rendkívül fontosságát és a vicinális vasutakra vonatkozó 1880. évi XXXI. tcz. meghozatala által vélt valamennyire ezen szükségben segitendő. Ezen törvény az érdekelt kezebe adja az iniciatívát, ha valamely érdekeltégi kör felismeri a közlekedési eszközeiben való hiányt, a törvényben lefektetett intézkedések módját nyújtja ezen hiányon segiteni; a kormány soha se tagadja meg segélyt egy valódi szükségét pótló helyi érdekű vasutól, ugy hogy a vicinális vasutakról szóló törvény megalkotása óta, nem kevesebb mint 2156 kilométernyi helyi érdekű vasut épült. Az utóbbi években a magas kormány által követett vasuti politika nem egy vicinális vasutat hívott életre; ez a politika nem tekinti, de nem is tekintheti az ujonnan épített vonalakat versenytársaknak, mert hiszen ezek csak ott és akkor épülnek, a hol és a midőn azoknak szükségességét egy bizonyos érdekeltégi kör felismeri. A vicinális vasutakat a közlekedési kormány a nemzetközi vonalaknak erejűl tekinti, ezek táplálják a fővonalakat és a naponként fejlődő forgalmat emelik, de egyúttal könnyítik is. Az alföldön és különösen azon vidéken, melyre mi az engedélyt elnyertük, egy nagyobb részén utak absolute nincsenek, a hol pedig vannak, azok 9 hónapon át járhatatlanok; a Püspök-Ladány, Nádudvar, Köszlyszeg, Elep, és B.-Ujváros között eiterülő mintegy 100.000 holdat tevő dus termőföldön csakis dülő utak vannak, melyek az évről évről nagyrészt, ha nem is egészen járhatatlanok, de semmi esetre sem olyanok, melyek képesek legyenek azon vidék és a mai kor közlekedési igényeit kielégíteni, nem olyanok, melyeken a gazda minden időben a terményeit akadálytalanul elszállíthassa. Ez ez az állapot az 1891-ik évben van, akkor, midőn minden eszköz rendelkezésére áll ugy az egyeseknek, mint a községeknek, akkor, midőn ugy az állam, mint a törvényhatóság már törvényrel fogva is közlekedési eszközök létesítésénél minden áldozatra készen áll. Régi óhaja is volt e vidéknek, de különösen Nádudvar városának vasutal birtalni A tiszavidéki vasut építése idejében, alkalma volt ugyan Nádudvar városának egy nagy vasuti hálózatba bevonattna, de az akkori időt jellemző szük látkör miatt Nádudvar el lett ejtve. A Szolnok-P.-Ladány-Debreczeni vonal kiépült, s így Nádudvar és környéke mai napig sem juthatott azon helyzetbe, hogy vasut vonal szelje át határát, mai napig mondjuk, mert a Debreczen-Füzesabonyi vasut kiépítése folytán ismét megnyílt a lehetőség arra nézve, hogy ezen vidék a nemzetközi forgalomba bevonassék Ezen vidék egyrészt Debreczen, másrészt Bpestre szállítja terményeit, onnan fedezi szükségleteit. A Püspök-Ladány-Balmaz-ujvárosi vasutvonal egyedül az, mely által ezen vidék ugy Debreczenben mint Bpesttel, de Erdélyvel és Romániával is alkalmas és természetes összeköttetésbe jöhet. Ezen vonal hadászatiilag is rendkívül fontos, mert a P. Ladánytól Debreczenig terjedő s a m. kir. államvasutak tulajdonát képező azon vonalnak képezne 2-ik vágányát, mely hivatva van az északkeleti forgalmat közvetíteni. Nem érezzük szükségét tovább esetelni a P.-Ladány B.-ujvárosi vasutvonal létjogosultságát, már csak azért is, mert nincs olyan vasut a 19 század utolsó tizedében, a melyre szükség ne lenne, a mely jövővel ne bírna, és mert a tapasztalat mutatja, hogy bármily tartózkodással voltak is egy némely vicinális vasut létjogosultsága iránt, az rövid idő alatt kellemes csalódással változott. A kezdeményezésünk folytán létesíteni szándékolt vasutvonal iránt azonban még ilyen tartózkodással sem találkozhatunk, mert azok, kik a helyi viszonyokat ismerik, jól tudják, hogy egy okszerűen létesített vasutnak ott előbb utóbb lenni, ott okvetlenül existálni kell. — És midőn az összes érdekeltet, a vasut létesítésére való közreműködésre már

saját érdekükben is ezennel felhívjuk, egyúttal értesítjük, hogy a legközelebb megtartandó érdekeltégi gyűlés időpontjáról külön meghívó utján fogunk tudomást szerezni. Kelt Budapesten, 1891. évi augusztus hó. Dr. Molnár Jenő és Dr. Deutch Ignác, mint a P. Ladány, Nádudvar, B.-Ujvárosi vasut előmunkálatainak engedélyesei.

* **Az Emke perselyeket,** melyek közadakozás céljából hivatali helyiségekben vannak kifüggesztve, ma d. e. bontotta fel a közgyámi hivatalban az e célra kiküldött bizottság. Három perselyben következő összegek voltak: Veszprémi Kálmán megyei jegyző gyűjtése 1 frt 10 kr, az »Iparegyesületi takaré- és hitel-intézet« gyűjtése 14 frt 38 kr, Harangi Bálint gyűjtése 17 frt 55 kr. A bizottság e helyen is köszönetét fejezi ki a gyűjtőknek. A 33 frt 03 kr összeget Bészler Károly, az Emke debreczeni fiókjának pénztárosa, rendeltetési helyére fogja juttatni.

* **A nyári hadgyakorlatok alkalmából.** A melegebb évszakban végbemenő hadgyakorlatoknál számtalan eset fordul elő, hogy a kimerült legénység sorából egyik a másik után kidől, elájul, sokszor pedig agy- vagy szívbénulás folytán a helyszínen rögtön meghal, a mit napszurásnak neveznek hibásan. Feltűnő dolog, hogy a tisztoknak csak 1%-a, míg a legénység 10%-a betegszik meg, de ezen jelenséget csak a simulatio, szinlelés rovatába sorozzák. De ha alaposabban vizsgálják a dolgot és a legénységet nem tisztán »Kanonenfutter«-nek tekintenek, akkor rájönnek arra, hogy a halálozások és a megbetegülések a legénység soraiban nem lehetnek egyszerű simulatiók, hanem kell, hogy azoknak természetes okuk legyen. Van is. Hiszen a legénység erős és munkabíró anyag, többnyire földműves nép, a tisztikar nincsen erősebb anyagból gyurva, sőt ellenkezőleg, többnyire puhább, mint a legénység. Mégis mért hull el több közlegény, mint tiszt? Ha a katonaeorvosok szakszerű jelentéseket terjesztenének elő, lehetlenség, hogy a hadügyi kormány megfelelő intézkedéseket ne fogantatottana. Vagy az egyik, vagy a másik fél nem teljesíti kötelességét. A hibásan napszurásnak nevezett betegségnek és a többi kóros jelenségeknek oka a szertelen, alkalmatlan ruházkozásban és a súlyos felszerelésben leli magyarázatát. Tehát nemcsak az egyenruhát kell a meleg évszakban egyszerűsíteni, hanem a mázsányi súly csak und packot is könnyíteni kell. A vérkeringés és a szív működés nem katonai parancsszóra teljesíti munkáját, hanem természeti törvények szerint. A megfeszített hadgyakorlat, a meleg egyenruha és lábbeli, ráadásul még a súlyos felszerelés okvetlenül emelik a szív működését, és így a test melegét fokozzák. De mert az elpárolgást az alkalmatlan egyenruha és felszerelés akadályozzák, természetesen fokozódik a test hőmérséklete, a szív erősebben dobog, vértódlás és vértorlódás állanak elő, a mik agybénulást és szívbénulást szülnék. Ezen sorokat figyelmébe ajánljuk azon köröknek, a kiket illet. Nem sok a magyar, a katonának alkalmas még kevesebb, tehát kiméljük meg a kicsi számot, mert még szükség lehet rá.

* **A „horgászok».** Egy hét óta furfangos tolvaj-banda garázdálkodik Debreczenben. A rendőrök elnevezték a tagjait »horgászok«-nak, mivel horog segítségével lopnak. Éjjel, különösen a péterfián, benyomják az ablakot s a szobába bedobják hosszú spárgára kötött horogjukat. A horog pedig beleakad a kiszemelt tárgyba, így aztán ügyesen kihúzzák ezt az utcára. Tegnap éjjel egy horog talán véletlenül, beleakadt abba a párnába, melyen egy jámbor eszmadia aludt, s kilopták alóla a párnát, a nélkül, hogy észrevette volna egy lélek is! A rendőrség üldözi a bandát s már nyomában is van a főkolompoknak.

* **Elvi határozatok iparügyekben.** A kereskedelmi miniszter legutóbb, konkrét esetek alkalmából, a következő két elvi határozatot hozta: A) kézi zálogkölesön-üzletek nyitására az 1891. XIV. t.-czikk alapján kiadott iparigazolványok a B) iparlajstomba vezetendők be. — Az iparűzők (iparosok és kereskedők) és tanonczai között tanviszonyt szabályozó fölvételi szerződés a tanoncz fölvétele

alkalmával — tekintet nélkül a kikötött vagy törvényes próbaidőre — azonnal megkötendő.

* **Megcsipett tolvaj.** Szálka a István dorogi születésű legény, ki ezelőtt tisztiszolga volt, tegnap este bemászott egy főhadnagy szobájába az ablakon keresztül s vissza is mászott az utcára, de már ekkor a kezében volt egy ujdonatú tisztis köpönyeg. A tolvaj a hatvan-utcai egy zsidónak el akarta adni a köpönyeget, de az arra haladó rendőrnök szálka volt a szemében a Szálka viselkedése és azonnal letartóztatta őt. A tolvaj bevallotta tettét. Most már a hüvösön ül.

* **Masiroznak a katonák.** A 3-ik honvéd zászlóalj és a 2-ik h. huszárezred legénye ma reggel N.-Várad felé elindult, hogy ott részt vegyen az összyakorlatokban.

* **Ok az elválásra.** Egy vidéki jómódu családnál több vendég volt a napokban. Ebéd közben az asztalnál ülő Katicza folyton pajkoskodott kis öcsésével. Mamája többször figyelmeztette Katiczát, hogy az asztalnál pajkoskodni nem szabad. Hiszen csak meg akartam csokolni öcsikémet, szökt Katicza. De az asztalnál csokolódnai sem szabad, felelé a mama. Nem szabad? kérde Katicza, hát téged mért csokolt meg Jóska bácsi tegnap, mikor az asztalnál ültetek? A nem várt kérdés nagy visszatetszést szült a férjnél, miből előbb heves szóváltás, később válóper következett. Hja, a gyermek úgy beszél, ahogy érez.

* **Gyermekek megvizsgálása.** A III. ker. kapitányság ma kezdte meg a dajkaságba kiadott gyermekek megvizsgálását, Ujházi ker. orvos jelenlétében.

* **A szabadságharc-kiállításból.** Az 1848-iki országgyűlési követeknek akkor készült arcképeit fedezte fel a szabadságharcsi emlékek kiállításának egyik rendezője, egy íveges padlásán evtizedek óta heverő lomok közt. Ezek az arcképek kerv eredeti rajzai. E rajzok után köre nyomtatott arcképek már nagyobbára elvesztek, de az eredeti rajzok most véletlenül megkerültek. Közük van Komlósi Imre akkori debreczeni követ arcképe is.

* **Az ideai nyár.** Tudja-e, hogy minő hasonlatosság van az ideai nyár és Ádám ősapánk között?

— ? ?
— Az, hogy mind a kettő meghalt anélkül, hogy született volna.

* **Megrendelt menyasszonyok.** Henszlóva gómörmegei faluból másfél év előtt egy apának két fia szökött ki Amerikába a katonasor elől. A nagyobbik fiu, alig felevé multán levelet küldött otthon hagyott kedvesének s azt írta neki, hogy isten felvitte a dolgát, van hetenket 16 dollár fizetése, hát már most családot alapíthat s kéri a leányt, hogy menjen utána. A levélhez mellékelve volt az utiköltség is. A hü ara már fel volt készülve a hosszú utazásra, a mikor a kisebbik fiutól levelet kapott az apja, hogy keressen neki Henszlóván vagy Szulován egy takaros, csinos leányt feleségnek, mert ő meg akar házasodni s ott nincsen kedvere való leány. Az apa el is indult menyét keresni. Több helyen elutasították kérelmével: a hosszú utra, meg az ismeretlen vőlegényre nem igen akadt pályázó. — Végre talált az öreg egy csinos, szemrevaló szulovái leányt. Ennek csak az az egy kifogása volt, hogy hátha nem fog tetszeni a vőlegénynek, meg hogy tizenhat tetszendének érintetlen rózsáival hogyan induljon el egyedül a messze idegenbe? A jövődöbeli após megnyugtatta a leányt, kezébe adván 300 forintot, a mivel — ha nem tetszenék a vőlegénynek, — akár vissza is jöhet; garde-de-dame-ul meg ott volt a nagyobbik fiu választottja, a ki töle telhetőleg biztatta is a leányt. A két lány végre csakugyan utnak indult és szerencsésen kikötött az ujjvilág partjain, hol már várta őket a két szerelmes vőlegény. De a vőlegények nem voltak egyedül, egész sereg asszony nép kísérte őket, a ki nem engedte házaikba vonulni a két párt, míg a templomban örök hűséget nem esküdtek egymásnak. Az új amerikai menyecskék utolsó levelei áradozó dicsérettel halmozzák el az új utthont, becsületes, munkás férjeiket, a kik igazán boldoggá tették őket.

* **Chappon Károly** okleveles vívómester, a debreczeni torna egylet művezetője és vívómestere, Debreczenbe haza érkezvén, vívó-termét tegnap megnyitotta. A mai harcias időben bizonyára sok tanítványa lesz a jeles vívómesternek.

x **Gazdák figyelmébe.** Az őszi fontos vetés munkájának ideje itt lévén, nem mulaszthatjuk el arra figyelmeztetni a gazdaközönseget, hogy fáradságának eredménye, a termés, nemcsak a tiszta és egészséges vetőmágtól, hanem attól is függ, hogy milyen fajtát vetünk. Azzal nem csak mi magyarok, hanem a külföld is már régen teljesen tisztában van, hogy olyan kitünő buza, mint a magyar, másutt sehol a világon nem terem, de már a mi a rozstól is, ezzel a külföldi tulszárnyalt bennünket, mert a miénknél sokkal jobb rozsfajtákat bocsát forgalomba. Az utóbbi években többféle kitünő új fajtával szaporították a rozst, de valamennyit felülmulja a két legújabb fajta: a schlanstädti óriás-rozs és a zsáktöltő Mammuth-rozs. Mindkét fajtának meg vannak mind ama tulajdonságai, melyekkel a jó rozsnak bírni kell; az előbbi némileg kedvező időjárás mellett kataszteri holdankint 1500 kilogrammot is fizet, az utóbbit pedig éppen bő terméséért nevezték el méltán zsáktöltőnek. Mauthner Ödön, ki egy alkalmat sem mulaszt el, melylyel a hazai mezőgazdaság felvirágzását előmozdithatja és a gazdaközönség érdekeinek szolgálatot tehet, mint a most megjelent őszi árjegyzékéből látjuk, e két kitünő rozsfajtát is azonnal sietett megszerezni, hogy a haladni szerető gazdaközönségnek rendelkezésére bocsáthassa. Kétségtelen, hogy ezzel is oly kiváló szolgálatot tesz a gazdaközönségnek, mint a montagnei rozssal, melyet nyolcz évvel ezelőtt honosított meg nálunk és melyet kitünő tulajdonságaiért a földművelési miniszter is felkarolt és a gazdaközönség közt buzgón terjesztette. Meg vagyunk róla győződve, hogy gazdaközönségünk, mely a mai viszonyok közt csak úgy boldogulhat, ha a külföldi versenyével lépést tud tartani, megragadja az alkalmat ama két rozsfajtának a beszerzésére, mely az eddigi rozsokat bizonyára háttérbe fogja szorítani. Megjegyezzük, hogy ugy a schlanstädti mint a zsáktöltő Mammuth rozst nálunk csakis Mauthner Ödön magkereskedőnél kapható, mit azért tartunk szükségesnek megemlíteni, hogy a gazdaközönség félre ne vezesse magát.

420.

1—1.

x **Képviselő** kerestetik Debreczenben, az itt égetendő összes mész eladására. Ajánlatok a Lunkaszprie-ei uradalmi gondnoksághoz u. p. Magyar-Cséke, Biharmegye 121. 3—1.

* **A szép Iván.** Kovnóban a minap az oltár előtt esiptek el egy Matenschaitis Iván nevű 23 éves fiatal embert, a mikor éppen a tizenkettedik feleségének akart örökhűséget esküdni. Ez a muszka kékszakál csak abban különbözött hirhadt, hisztórikus kollégájától, hogy nem ölte meg az előbbi feleségeit, de még természetes kimulását sem várta be, hanem a mézeshetek elmúltával egyszerűen faképnél hagyta őket és elindult új feleség után. Ily módon akart kellemes életre és vagyonra szert tenni. Bejárta a vidéki városokat, kitudakolta, hogy melyik leánynak mennyi a hozománya, kiszemelte közülök a leggazdagabbat s mert csinos, kellemes modoru fiu volt, nem volt nehéz bejutni a házba. A leánykák szívei ugy látszik, a hideg északon époly gyuladékonnyak, mint a forró délen s így a szép Ivánnak nem került sok fáradságba, a választottját szerelmi regénybe bonyolítani, mely rendesen eljegyzéssel és esküvővel ért véget. Ha a szép Iván egyszer vőlegény lett mindenféle ürügyek alatt siettetta az esküvőt, ugy hogy a párocska első bemutatástól számított négy hét alatt már férj és feleség volt. A mézeshetek után azonban hirtelen eltűnt a fiatal férj, még pedig a felesége hozományával együtt s mig az »örömszüllők« és az elhagyottat keresve keresték, a szép Iván már egy másik vidéki városban más név alatt újra megházasodott. A kékszakál ilyen módon aránylag nagyon rövid idő alatt tizenegy feleségre tett szert, mignem a napokban, a tuczat éppen teljes lett volna, beletört a bicskája szép vállalkozásába. Kovnóban megint gazdag menyasszonyt horgászott magának s

épen az eskető pap előtt állott vele, mikor egyszerre négy fiatal asszony rohant a templomba, a kiknek mindegyike jogot formált a szép Iván nevére. Mindegyik magamagát vallotta a hites feleségének s képzelhető az a jelenet, mely erre a templomban kifejlődött. Hogy ki vezette nyomra az asszonyokat, az még nem derült ki, de annyi bizonyos, hogy egyenkint és előzetes összebeszélés nélkül jelentek meg a templomban. Matenschaitist ott a templomban rögtön elfogták.

Kiadó föld.

A czeplég-utcai dűlőben két nyilas on-dódi föld épületekkel haszonbérben adó; értekezni **Sajó György** ügyvéddel Piac-u. 2184. sz.

422

2—1

Irodalom és művészet.

— **A Petőfi-társaság** vasárnap délelőtt nyitotta meg fölolvásó üléseinek sorozatát. Az ülést, melyen Komócsy József elnököl, igen nagyszámú hölgyközönség hallgatta végig. Az elnök üdvözölte a közönseget s jelentette, hogy Reviczky Gyulának, a társaság boldokult jeles tagjának sirját emlékkövel jelölte meg a kegyelet. — Köszönetet mond a közönségnek és mindazoknak, a kik az emlékkö felállításához hozzájárultak. A fölolvásók sorát Palagyi Menyhért nyitotta meg a Tünetmények című filozófiai értekezésével, mely az általa megírt nagyobb filozófiai rendszernek egy fejezetét képezi. A közönség tapsokkal üdvözölte a fölolvásót s a fölolvásó asztalnál megjelent Endrődy Sándort is, aki néhány költeményét olvasta fel. Ezután Margitay Dezső olvasta fel Bodon Józsefnek Aranylakodalmom című rajzát, melyet szinten megtapsoltak. A fölolvásó ülés után Szana Tamás fötitkár, zárt ülében tett részletes jelentést a Reviczky síremlék leleplező ünnepéről. Végül az üresedésben levő egy tagsági hely betöltése fölött tanácskoztak.

Debreczeni piac.

Debreczen, szept. 16.

Heti vásár.

(szept. 15.)

1 mm. Buza	9.66	9.50	9.40
1 mm. Kétszeres	8.40	8.30	8.20
1 mm. Rozs	8.30	8.20	8.10
1 mm. Árpa	5.20	5.10	5.00
1 mm. Zab	5.50	5.40	5.30
1 mm. Tengeri ó	7.00	6.90	6.80
1 mm. Tengeri uj	5.30	5.20	5.10
1 mm. Tengeri csöves	2.50	2.60	2.70
1 mm. Köles	4.80	4.75	4.70
1 mm. Rizs		22.00	
1 mm. Borsó szepességi		17.50	
1 mm. Lencse		19.00	
1 mm. bab fehér		8.50	
1 mm. köles kása		14.50	
1 zsák burgonya		2.40	
100 kiló Szalonna	53.00	52.00	51.00
100 kiló Háj	53.00	52.00	51.00

Sertés-vásár.

(szept. 15.)

Sertés. Felhajtott 3600 drb, eladatott 1400 drb.

Arak: Sovány sertés párja: hat hónapos-tól egy évesig 15—20 frtig, egy éves egy és fél évesig 25—30 frtig, 2 évestől feljebb 35—45 frtig. Kövér sertés kilója 45—50 krajczár.

Irányzat lanyha.

Marha-vásár.

(szept. 15.)

Marha. Felhajtott 700 drb, eladatott 435 darab.

Arak: a régiek.

Irányzat: élénk.

Ló-vásár.

(szept. 8.)

Ló. Felhajtott 460 drb, eladatott 258 drb.

Arak: a régiek.

Irányzat: élénk.

CSARNOK.

„EZEREGY RÖGESZME“.

— Regény. —

Írta: **Dumas Sándor.**

Fordította: **Publik Ernő.**

(Folytatás.)

Kedves gazdám tudtomra adta, hogy ezeket a képeket Scarron rajzolgatta a feleségével, a tűzhányó például éppen a Scarron asszony különös ötlete volt.

Én megkértem, hogy engedné meg nekem erről egy vázlat rajz készítését. Nagyon megtetszettek ezek a képek.

— Hát a Scarron asszony szobáját szeretné-e meglátni?

— Hogyne?

Ledru ur egy ajtót nyitott ki s engem maga előtt beeresztett.

— Ez jelenleg az enyém, hanem ezektől a könyvektől itt eltekintve, mondhatom valóban, hogy ez akkor is éppen így nézett ki, mint most: szakasztott ugyanaz az alkoven, ugyanaz az ágy, a butorok, sőt még ezek a toillette-szekrények is az övéi voltak.

— Hát a Scarron szobája?

— Ez az előcsarnok tulsó végén van, hanem sajnos, oda nem lehet bemenni; ez titkos szoba, a Blaubart rejteke!

— Teremtette!

— Már pedig ez így van! Azért, amiért én polgármester vagyok, nekem is meg vannak ám a magam titkai; hanem jöjjön, mutatok én önnek mindjárt valami mást. Ledru ur elől ment, mi lehaladtunk a lépcsőn s beléptünk a salonba.

Mint ahogy az egész háznak, úgy a salonnak is egy sajátos különleges jellege volt. A falazatok alapszínét nehezen lehetett meghatározni, a falak töve kettős zsölye sorral volt körülakva, valamennyi mind régi kárpitos remeklés, imitt-amott játékasztalok, gyertyalábak állottak, a terem kellős közepén pedig, mint Leviathan a tengeri madarak között, egy óriási íróasztal, a faltól majdnem a terem egyharmadát nyúlt, s egészen könyvekkel, újságokkal, meg folyóiratokkal volt megrakva, amelyek közül a Ledru ur kedvenc olvasmány, a „Közjog“ kandikált ki.

A teremben nem volt senki, mert a vendégek a kertbe mentek le sétálni, amelyet az ablakból pompásan lehetett szemlélni.

Ledru ur az íróasztalhoz lépett, s egy titkos rejtek-fiókot húzott ki, amelyben temérdek apró csomag volt, körülbelül olyanformák, mint a minőkben a fűmagvakat elhelyezik. — Mindegyike egy figyelmesen megírott felirattal volt ellátva.

— Lásza — mondá ő — ez önre, a történelem ösmerőjére, sokkal érdekesebb, mint a „szerelem országa!“. Egy kis régiség gyűjtemény, de korántsem a szentekből, hanem királyokból.

És csakugyan mindegyik papíresomagban vagy valami csont volt, vagy pedig valami haj. Képvisele volt itt IX. Károly térdkalácsa, I. Ferencz hüvelyk ujjja, XIV. Lajosnak egy koponyacsontja, II. Henrik egy oldalbordája, XV. Lajos egy nyakcsigolyája, egy jókora csomó IV. Henrik szakállából és egy még nagyobb csomó haj a VIII. Lajos feje bubjáról.

Minden király szolgálatott egy példányt a gyűjtemény számára, úgy, hogy ezekből a csontokból egy vázat lehetett volna összerakni, a francia monarchia csontvázat, amelynek különben már régén hiányzanak legszükségesebb csontjai.

Meg volt még ezeken kívül Abälard és Heloise kisasszonynak egy-egy foga, amelyek körülbelül gyakran hozattak egymással közelségbe, no persze a csók útján, egyébiránt most együtt vannak összecsomagolva.

— Hogyan került ide e gyűjtemény?

Mikor Ledru ur a királyi tetemek kiásatását vezette St.-Denisben, egyszerűen minden egyes sírból kivette magának azt, ami neki tetszett.

Ledru ur igazán nagyon sok alkalmat nyújtott kíváncsiságom kielégítésére, s a mikor észrevette, hogy körülbelül minden feliratát elolvastam, így szólt:

— Most pedig, miután eleget foglalkoztunk a halottakkal, térjünk kissé az élőkre!

Egy ablakhoz vezetett, honnan, mint említettük, az egész kertre kilátás nyílt.

— Gyönyörű kert — jegyzém meg.

— Ezelőtt papi kert volt — mondá — erre vallanak a hársfák, georginák, rózsabokrok, a szőlőtőkék, meg az őszi barackfák, hanem hagyjuk most a kertet, s lássuk inkább azokat, akik odalenn sétálnak.

— Azt tessék hát legelőször megmondani, hogy kicsoda az az Alliette ur, aki anagrammatikus-an Etteilla-nak is hivatja magát, aki azt a furcsa kérdést intézte a rendőrbiztoshoz, hogy a valóságos, avagy pedig a látszólagos korát kívánja-e tudni? én úgy vettem észre, hogy az ötvenhét év, amelyet helyette mondott, neki nagyon tetszett!

— Jó! — mondá Ledru ur — kezdem hát vele. Olvasta valamikor Hoffmant?

— Igen, — miért kérdi?

— No nézze meg kérem ezt az embert, ez valóságos szakasztott mása annak, akit Hoffmann olyan nagyszerűen jellemezett. Egész életében egyebet se csinált, minthogy kártyázott s játszott a lottón, mindenét, amije csak van, a lottó emészti fel, egyszer csinált életében egy ternőt, de tán ez sem igaz. Ősmerete volt Cagliostro és a Saint-Germain gróft, s azzal képzelődik, hogy ezeknek a családjából származik s hogy birtokában van a hosszú élet Elixirjának. Ha megkérdi tőle, hogy hány éves, azt fogja mondani, hogy százötvenhét; ebből száz évet kezdve II. Henriktől XIV. Lajosig ösmeretlenül élt le, három ötven éves időszakot pedig úgy, mint a ki meghalt a világ szemében. Most kezd a negyedik szakot, de még csak a felén jár, vagyis a huszonötödik évben. Az első kétszázötven év aztán nem jó többé számításba. Ő mindig azt mondja, hogy a „legutolsó“ napig fog élni. A XV. században bizonyosan maglyán égették volna meg Alliette-t, s ez igazságtalan lett volna. — Ma napság, legfeljebb kinevetjük, de ez is igazságtalan. Alliette a legboldogabb ember a sártekén; örökké csak a kártyáról, a kockajátékokról, varázslatokról, egyiptomi alomfejtésekről és titokzatos mysteriumokról beszélget, könyvecskéket is ír róluk, persze senki se olvassa el, legfeljebb az a bolondos könyvkereskedő, de ez se bizonyos, aki az anagrammatikus Etteilla név alatt kiadja; nézzen arra az emberre, arra az arcra és mondja, nem összhangzatos-e a természet, hogy illik az a kalap a fejhez, az az ember a kabáthoz, akár a csiga a kagylójához, hát nem igaz?

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A korai borsó termesztése. Némelyek már késő ősszel vagy tében elvetik a borsót, hogy az lehető korábban adjon zöld borsót. De a kertészek általában azt tartják, hogy az ilyen termesztési mód nem bizonyult előnyösnek, mert a kora tavaszkor vetett borsó jobban terem és nem is érleli későbbben gyü-

mölcsét. mint a két hónappal korábban vetett. A zsenge borsót tudvalevőleg nagyon szereti a veréb kihuzgálni, úgy, hogy olyan helyen, a hol sok veréb van, gondoskodni kell valami védelemtől. Madárijesztővel vagy más módon, pl. ha a sorok felett fehér pamutfonal húzatik, némileg távol lehet a verebeket tartani. A leg-hatásosabb elriasztási módnak azt tartják, hogy tükör üvegdarabokat kell kötni fonalakra s a verebeket elriasztja azok csillogása. Aki a költséget nem sajnálja, üvegburákkal takarhatja be a kikelő plántákat. A korai termés nagy részben függ a hely megválasztásától és a föld megművelésétől. Ha a talaj kötött, hideg, akkor azt természetesen alagesővezni kell. Az alagesővezés által a levegő behatol a talajba s azt fölmelegíti. Az olyan talaj, melyet különben is melegnek szoktak nevezni, pl. a homokos, meszes talaj, sokkal alkalmasabb korai borsó termesztésére, mint a szivós, kötött agyagtalaj. A fekvés tekintetében az a kívánatos, hogy korai borsóültetvényünk a hideg északi és keleti szelek ellen magas fal által legyen védve. A kinek kertjében nincs ilyen helye, az az által igyekezzék a talaj meleg tartásáról gondoskodni, hogy szalmás trágyával hintse be a sorok közeit. Igen kitűnő szolgálatot tesz e tekintetben a borsószalmából lett alom, csak hogy a borsószalmát nálunk nem nagyon használják alomnak. Némelyek, hogy elsőik jelenjenek meg zöld borsójukkal a piacon, kosarakban vagy más edényekben előcsiráztatni szokták a vetőmagot. Vagy azt is teszik, hogy melegágyba vetik a magot és azután kiültetik a plántákat. Ez a szokás nem nagyon válik be, mert a melegágyban a plánta elkényeztetve lesz s aztán a hideg jobban árt neki: ugyanez történik az előcsiráztatott maggal. Még leginkább megjárja hideg ágyba vetni a magot és aztán úgy kiültetni. Ez esetben arra ügyeljünk főképp, hogy a kiültetésre jó meleg napot válasszunk. S még egy dolgot akarunk különösen a termelők figyelmébe ajánlani. Ez az, hogy homokos talajban a korai borsó, ha a tavasz száraz, nedvesség hiányában nem lesz képes kifejlődni, hanem kivész. — Ha ez ellen akarunk alkalmas intézkedést tenni, akkor a föld megművelésénél így kell eljárni. 18 hüvelyk mély árkokat kell a sorok számára ásni. Az árkok fenekére egy réteg trágyát kell tenni, arra földet s aztán 9 hüvelyknyire a felszíntől megint trágyát és a ráhuzott földbe vetni a magot. Az így elkészített földbe a gyökerek le fognak hatolni és alól mindig elegendő nedvességet fognak találni arra, hogy gazdag termést hozhassanak. Angliában szokásos főképp így termesztetni a borsót, de mesés eredményt is mutathatnak így fel, egy a minőség, mint a mennyiség tekintetében. Lehet ugyan öntözéssel is biztosítani a termést, csak hogy ez alighanem sokkal többbe kerülne, mint az említett trágyával való aláagyazás. A fajok megválasztása tekintetében a főthi hájborsót és az ugynevezett »Amerika csudája« borsót ajánlhatjuk, mely mindkettő törpe faj, korán, soká és bőven terem.

A hordók szivárgása szállítás közben sok kárt okoz. Ez ellen a következő eljárást ajánlják: $\frac{1}{2}$ részt égetett meszet és $\frac{1}{2}$ rész borkövet porrá törve, összekevernek és ezt a por keveréket a pincézési anyagok között mindég készen tartják. Ha most egy hordó szivárog, a port vízzel feleresztik és sűrű péppé kavarva, bekenik vele a szivárgó sebet. E pép néhány percz alatt e legkeményebb kéreggé változik és biztosítja az uton levő hor-

dót. Ha különösen meleg időben szállítjuk borainkat, tanácsos a fuvarosokkal ily porkeveréket vitetni, hogy minden beállható veszteség elkerülése végett, mindjárt kéznél legyen. Ha a szivárgás nagy, betömhettük a rést a bekenés előtt egy kis fa pamuttal is.

A dohány hegyleveléi. A hegylevelék, ha tökéletesen beérnek és olyan vidékről valók, ahol szivar-takaró levél szokott teremni, különösen figyelemreméltók, mert az ily hegylevelék rendesen vékony erezetűek, finom ruganyos, feszerős szövettel bírnak, amely tulajdonságaiknál fogva szivarszedésre igen alkalmasak, de csak akkor, ha tökéletesen megvan érve, mert ilyenkor még jó égéssel is bírnak, ami a szivarborítéknak egyik főfeltétele; — a hegylevelékre tehát ez évben kiváló gondot fordítsunk, nehogy azt az anyadohánynyal egyszerre szedjük, amire az idén nem szorulunk, mert anyalevél van elég és arra semmi szükség nincs, hogy az éretlen hegyleveléket az anyadohány közé szedjük, mivel a hegylevelé éretlen állapotban mit sem ér. Várjuk be tehát, míg a hegylevelék tökéletesen beérnek s akkor külön szedjük le, mely eljárás bizonyára jól kifizeti magát.

Budapesti gabonatözsde. Szeptember 15-én. Buza tavaszra 10.75 pénz 10.77, őszi 10.35 pénz, 10.37 áru. — Tengeri 1892 máj. — jun. 5.70 pénz, 5.72 áru. Zab tavaszra 6.08 pénz, 6.10 áru, őszi 5.83 pénz, 5.85 áru. — Káposztarepce aug.—szept. 14.25 pénz, 14.40 áru.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 14.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 kg-ron felüli súlyban) ————. 2) Öreg közép (páronként 300—400 kg-súlyban) ————. 3) Fialat nehéz (páronként 320 kg-ron felüli súlyban) 48.—48.50 4) Fialat közép (páronként 251—320 kg-ron, súlyban 49.—49.50 5) Fialat könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő súlyban) 50.—51.— II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) ————. 7) Közép (páronként 220—280 kg-ron, súlyban) ————. 8) Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 49.—51.— III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 kg-ron felüli súlyban, 47.—48.— 10) Közép (páronként 220—260 kg-ron, súlyban) 47.—48.— 11) Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 48.—48.50 — Sertés létszám: szept. 14 napján volt készlet 144.239 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizlalnivaló sertés ———, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 5323 drb.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

ELADÓ

ujföldi tanyabirtok.

Az északkeleti vaspálya szomszédságában az 5-ik örháznál, 62 katasztrális hold föld. jó karban levő gazdasági épületekkel ellátva, eladó.

Értekezhetni Czegléd-utczán, az ev. ref. új templom közelében, 148-ik szám alatt, a tulajdonossal.

397

5—3.

Eladó ondódiföld.

A kis-várad-utczai 2094-ik sorszámu házutáni 2 és 1/4 nyilas területű ondódi szántó föld, szabad kézből eladó. — Bővebb értesítés nyerhető ügyvédi irodámban.

417 3—2

Szabó Antal
ügyvéd, Nagy-uj-utca.

Legujabb divatkeelmék
dus választékban raktárra érkeztek,
melyekből kívánatra saját újonnan berendezett divatruháinkban
női öltözékeket
minden igényeknek megfelelően szakképzett erők által izlelőlegesen és jutányosan állítatunk elő.

Vászon, kász, felvénemű és szőnyeg
nagy raktárunk
413
Menyasszonyi kelegnyék
4
Kialltásához teljes választékot nyújt.

NŐI DIVAT TEREM.
Kunz József és Társa
DEBRECZEN.
Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen
őszi és téli

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB 403 3

KUHINKA ISTVÁN K.

üveg-, porcellán-, lámpa- és háztartási-czikk raktára

DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszogalat és gyári árak mellett az őszi és téli idényre újonnan érkezett és nagyválasztékkal berendezett

DITMÁR-ÉS

Brünner-féle
a legjobbnak elősmert gyártmányu

SZALON-FÜGGŐ-ÉS

ASZTALI
petroleum lámpáit
s minden hozzátartozó czikk nagy raktárát.

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre.

képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Naponként érkeznek raktárra

szébbnél-szebb **ujdonságok** a közlő őszi idényre u. m.:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK
keskeny zsinór- és toldiszek
fekete divatkeelmék

SZINES SELYMEK
mosó vellezek,

Téli Himalaya kendők.

Különös szép választékban:

szőnyegek
BUTORSZÖVET, FÜGGÖNYÖK
ágy- és asztalterítők

melyeket igen olcsón és szabott áron ajánlunk a n. é. vevő közönségnek.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsater.

401 12

KILLER EDE

butorraktára Debreczenben, főpiacz.

Ajánlja a legnagyobb választékkal berendezett

BUTOR RAKTÁRÁT

legujabb rajzokkal, szövetmintákkal, s nagyobb megrendeléseknél 150 centiméteres mintákkal is készséggel szolgálók.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Teljes tisztelettel

Killer Ede.

401 3

A „DEBRECEZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvállal mindennemű nyomtatványokat a m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczenéket kereskedelmi-, ügyvédi- és községségi nyomtatványokat sőt

a legizsésesbb kivételben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések Erdélyi István nyomdai művezető nevére czimzendők.

Új vállalatunkal, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legteljesebb politikai napilapja a

„DEBRECEZEN”,

a szintén elterjedt „DEBRECEZENI HIRADÓ” és a „JOGI HETILAP” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves partfogásába. — Hirdetések a Debreczen cz. lapban a legjutányosabb árakon közölhetnek.

 Bíróségi nyomtatványok készletben vannak.